

2. Дробноход М.І. «Україна в контексті якісної освіти», <http://www.anvsu.org.ua/index.files/Articles/Drobnokhod3.htm> .

3. Козьяков С.Ю. «Якісна юридична освіта в Україні: проблеми тільки починаються», <http://justinian.com.ua/article.php?id=2921> .

4. Медведєв В. «Неправове поле правової освіти про політичну обумовленість кризи юридичної освіти в Україні», http://gazeta.dt.ua/EDUCATION/npravove_pole_pravovoyi_osvitipro_politichnu_obumovlenist_krizi_yuridichnoyi_osviti_v_ukrayini.html .

5. Христинченко Н.П. «Адміністративно-правові та організаційні засади підготовки юристів», <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-3/10хпзрп.pdf> .

Стаття надійшла до редакції 17.05.13.

Г. І. Дзяхар,
асистент кафедри
правового регулювання економіки
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ЮРИСТІВ У НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Економічні та соціально-політичні перетворення в країні, загальні зміни ситуації у світі, формування законодавчої бази в Україні як незалежній державі висувають нові вимоги до підготовки юристів, особливо беручи до уваги кількість вузів, які готують юристів.

На сьогоднішній день проблемами непрофільних вузів, які готують юристів, є:

— недостатня забезпеченість профільними базами практики для студентів, магістерської форми навчання;

— незначні зміни в педагогічних технологіях, формах і методах педагогічної роботи;

— невідповідність кількісного і якісного складу викладачів, які забезпечують викладання юридичних дисциплін, встановленим вимогам;

— розбіжність законодавства України у сфері вищої юридичної освіти, до освітніх вимог європейських і світових стандартів;

— недостатній рівень матеріально-технічної бази для підготовки висококваліфікованих спеціалістів;

— тощо.

Ці проблеми стають ще гострішими, з огляду відношення: яка кількість юристів щороку випускається та яку кількість країна потребує. На 2013 рік Уряд затвердив державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних і робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів для державних потреб, при цьому, збільшено обсяги держзамовлення за технічними спеціальностями, зокрема вдвічі — за ІТ-технологіями, натомість зменшено держзамовлення юристів, економістів-міжнародників, менеджерів з маркетингу [3].

У нашій державі в непрофільних вузах здійснюється підготовка юристів за спеціальністю «правознавство». Фахівець такого напрямку повинен бути досить широкопрофільним, його можна використовувати у правоохоронних органах, органах державної виконавчої влади як юрисконсульта, працівника нотаріальних контор та ін.

Соціологічні дослідження серед студентів дають такі результати: близько 30 % хотіли б працювати в системі Міністерства внутрішніх справ, 25 % — в органах прокуратури та судових органах, ще 25 % — юристами на підприємствах, у фірмах тощо. Близько 20 % за два роки навчання ще не визначились із майбутнім застосуванням своїх знань, умінь і навичок [2].

Умови сучасного стану розвитку нашої держави вимагають, щоб навчальний процес у вузах, які здійснюють підготовку юристів, будувався з урахуванням спеціалізації, що в першу чергу дозволило б розкрити потенційні можливості кожного й забезпечити високий рівень професійної підготовки і скоротити термін соціальної та психологічної адаптації.

Від рівня професорсько-викладацького складу залежить повною мірою й рівень підготовки фахівців, що випускаються.

Для розв'язання проблем, що виникають у процесі підготовки юристів, на нашу думку, варто проводити постійні соціологічні дослідження серед студентів.

Великою проблемою є відвідування занять студентами. Порізно підходять до розв'язання цього питання в кожному вузі. Так, деякі пропонують з метою організації управління позааудиторною самостійною роботою студентів виділяти дві взаємопов'язані підсистеми — систематичну й так звану акордну самостійну працю. При цьому під систематичною працею розуміють працю, розподілену по днях невеликими порціями, а під акордною компактною й довготривалою за часом.

Світовий досвід показує, що для підготовки висококваліфікованого юриста необхідно забезпечити системне викладання 32—35 професійно значущих основоположних дисциплін, що становить приблизно дві третини загального часу навчання [1, с. 132—135].

На сьогодні в Україні серед цивільних вузів профільних юридичних чи не два: у Харкові й Одесі [4]. Профільні вузи готують прокурорів, слідчих, криміналістів, проте, ті ж самі слідчі прокуратури, які вивчали в дуже обмеженому обсязі фінансове, банківське, біржове право, практично не знаючи бухгалтерського обліку, економіки підприємств, податкового законодавства, у тому числі й можливостей його «обходу», потрапляють у безвихідь, розслідуючи злочини в економічній сфері. А саме таких злочинів сьогодні найбільше в загальній кількості правопорушень в Україні. В той же час Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана готує юристів економічного спрямування, котрі могли б компетентніше розслідувати злочини саме в цій сфері. У 2013 році роботодавцями було складено рейтинг українських вузів. Так, за попитом, випускники юридичного факультету Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, займають 6 місце, залишивши позаду юристів-випускників таких вузів, як Національний університет «Одеська юридична академія», Академія управління МВС, Київський університет права НАН України тощо [5].

В окремих галузях, і зокрема в транспортних, обсяг спеціалізованого законодавства настільки великий, а роль його настільки значна, що в співвідношенні «загальне та спеціальне» останнє набуває більшої питомої ваги.

Наразі необхідне оволодіння системним підходом, методами моделювання й іншими інженерними знаннями, яких сьогодні майбутній правознавець не отримує. А саме такі знання могли б даватися швидше не юридичними, а, скажімо, «управлінськими» вузами на етапі підготовки, названому магістратурою. Ці знання знаменуватимуть появу юристів нової генерації, наприклад «правознавців-управлінців».

Для поліпшення якості юридичної освіти необхідно здійснити таке:

— необхідно ретельно вивчити стан забезпечення країни юридичними кадрами з вищою освітою та потреби в них органів державної виконавчої влади, правоохоронних органів, судових органів, органів місцевого самоврядування, установ соціального захисту тощо;

- бажано розробити та затвердити перелік посад, які можуть займати випускники — фахівці з вищою юридичною освітою відповідно до освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» і «магістр»;
- потребує більшої уваги зміцнення міжнародних зв'язків у юридичній освіті, розроблення спільних навчальних програм та інших компонентів освіти із зарубіжними вищими юридичними навчальними закладами, спрямованих на інтеграцію української вищої юридичної школи у світовий та європейський освітнянський простір;
- запроваджувати новітні технології, формах і методах педагогічної роботи у роботі зі студентами;
- та інше.

Список використаних джерел

1. Діденко Я. «Болонський процес» і його перспективи для українських студентів // Юридичний журнал. — № 7. — 2004. — С. 132—135.
2. Барно О. Шляхи вдосконалення процесу підготовки юристів на сучасному етапі [Електронний ресурс]: Сайт Правознавець. Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/645/%CC>
3. Кабмін зменшив держзамовлення на підготовку юристів. [Електронний ресурс]: електронна газета, Інтернет видання Закон і бізнес. Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/16097-kabmin_zmenshiv_derzhzamovlennya_na_pidgotovku_yuristiv.html
4. Олексій Юлдашев. Юрист-універсал схожий на динозавра [Електронний ресурс]: електронна газета, Інтернет видання. Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/EDUCATION/yurist-universal_shozhiy_na_dinozavra.html
5. Наталия Богута. Рейтинг украинских ВУЗов: мнение работодателей [Електронний ресурс]: Інтернет видання Деньги 14.03.2013 | 11:21. Режим доступу http://dengi.ua/clauses/112951_Rejting_ukrainskih_vuzov_mnenie_rabotodatelej_.html

Стаття надійшла до редакції 16.05.13.

Л. А. Лясківська,
асистент кафедри правового регулювання економіки
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ЮРИСТІВ У НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Кожен з нас, досягнувши певного віку, повинен обрати свій життєвий шлях та спосіб заробляти собі на життя. Саме тому так